

PREFERENCJE PARTYJNE POLAKÓW W POLOWIE LISTOPADA `99

Warszawa, listopad 1999

- Gdyby wybory do Sejmu odbywały się w połowie listopada, wygrałby je SLD, zdobywając 33% głosów. Na drugim miejscu znalazłaby się AWS, dla której poparcie deklaruje 23% głosujących. Trzecia pozycja zajmują wspólnie Unia Wolności i PSL – na każdą z tych partii skłonny jest oddać swój głos co dziesiąty wyborca (po 11%).
- Wśród pozostałych ugrupowań, które jednak nie uzyskalyby mandatów, relatywnie większym poparciem cieszą się Unia Pracy, Unia Polityki Realnej i Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (po 4%). Poparcie 3% głosujących uzyskalby ROP, a jednego na pięćdziesięciu wyborców (po 2%): ChD III RP, Samoobrona i KPEiR RP. Na KPN-O oddałby głos jeden na stu wyborców.
- Prawie dwóch na pięciu dorosłych Polaków (36%) zdecydowanie deklaruje wzięcie udziału w wyborach parlamentarnych, gdyby odbywały się one w najbliższą niedzielę. Ponadto, ponad jedna czwarta uprawnionych do głosowania (29%) mówi z wahaniem, że raczej poszliby głosować. W porównaniu z początkiem października zainteresowanie wyborami parlamentarnymi jest obecnie istotnie mniejsze, o 10 punktów proc. zmniejszył się udział osób, które zdecydowane są uczestniczyć w głosowaniu.

OBOP

Osrodek Badania Opinii Publicznej Sp. z o.o.

ul. Dereniowa 11, 02 776 Warszawa

Tel: (48 22) 648 2044 (-46), 644 9995 Fax: (48 22) 644 9947 e-mail: obop@obop.com.pl www.obop.com.pl

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

W połowie listopada OBOP przeprowadził kolejny sondaż¹ dotyczący poparcia dla partii politycznych w wyborach parlamentarnych, gdyby odbywały się one w najbliższą niedzielę. Badanie realizowane było tuż po obchodach Święta Niepodległości, w czasie debaty nad ustawą podatkową na rok 2000.

* * *

W wyborach do Sejmu, gdyby odbywały się w połowie listopada, wzięłyby udział prawie dwie piąte (36%) pełnoletnich Polaków. Udział osób, które zdecydowane są pójść do urn od ostatniego pomiaru w październiku zmniejszył się o 10 punktów procentowych.

Ponad jedna czwarta (29%) uprawnionych do głosowania stanowią osoby umiarkowanie zainteresowane wyborami – deklarują oni, że raczej poszliby głosować.

GDYBY W NAJBLIŻSZA NIEDZIELE ODBYŁY SIE WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIALBY(ELABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?	
zdecydowanie tak	36%
raczej tak	29%
raczej nie	10%
zdecydowanie nie	18%
trudno powiedzieć	7%

Wiecej niż jedna czwarta dorosłych Polaków (28%) twierdzi, że nie wzięłyby udziału w głosowaniu, przy tym 18% osób jest tego pewnych, a 10% - mówi tak z pewnym wahaniem.

Odsetek osób, które zdecydowanie twierdzą, że wzięłyby udział w głosowaniu zwiększa się wraz z lepszą oceną własnej sytuacji materialnej (od 29% wśród osób, którym powodzi się źle do 47% wśród zadowolonych z własnych warunków

¹ Sondaż Osrodka Badania Opinii Publicznej przeprowadzony w dniach 13-15 listopada 1999 r., na reprezentatywnej, losowej 1022-osobowej ogólnopolskiej próbie osób od 18 roku życia. Maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości próby wynosi +/-3%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

materialnych), a także z większym zainteresowaniem polityka.

Udziałem w wyborach zainteresowani są częściej niż inni badani o poglądach lewicowych (56%), osoby z wykształceniem wyższym (53%) i średnim (43%) oraz respondenci w wieku 55-64 lata (44%) i mieszkańcy Dolnego Śląska (44%).

Preferencje parlamentarne

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w połowie listopada, wygrałby je Sojusz Lewicy Demokratycznej – na tę partię gotowa jest głosować jedna trzecia (33%) wyborców.

Na drugim miejscu – uzyskując poparcie blisko co czwartej głosującej osoby (23%) znalazłaby się Akcja Wyborcza „Solidarność”.

Trzecie miejsce, dzięki głosom jednego na dziesięciu wyborców (11%) przypadłoby ex equo Unii Wolności i Polskiemu Stronnictwu Ludowemu.

Tylko te cztery ugrupowania zdobyłyby mandaty poselskie: SLD, AWS, UW i PSL.

W porównaniu z wynikami sondażu przeprowadzonego na początku października, preferencje Polaków nie uległy istotnej zmianie, wyjątkiem jest jedynie spadek popularności Samoobrony – z 7% do 2%.

PREFERENCJE WYBORCZE POLAKÓW²

(Dane w proc.)

	I.'99	I-2.'99	II.'99	II-2.'99	III.'99	III-2.'99	IV.'99	V-1.'99	V-2.'99	VI.'99	IX'99	IX-2'99	X.'99	XI.'99
Sojusz Lewicy Demokratycznej (L. Miller)	28	29	27	29	33	30	31	32	34	34	36	35	32	33
Akcja Wyborcza „Solidarnosc” (M. Krzaklewski)	29	30	25	26	20	24	25	21	22	25	20	20	23	23
Unia Wolności (L. Balcerowicz)	14	15	14	10	14	13	13	12	12	11	13	13	10	11
Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski)	11	12	9	12	11	6	8	10	8	8	7	7	10	11
Unia Pracy (M. Pol)	5	3	4	5	3	6	3	4	3	4	4	5	4	4
* Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke)	1	1	1	2	3	2	3	3	4	3	3	3	3	4
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Maminski)	4	3	3	3	3	4	4	4	3	3	3	2	3	4
Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)	3	3	6	3	5	5	4	6	3	4	4	6	3	3
„Samoobrona” (A. Lepper)	-	-	6	4	4	4	3	3	3	3	2	4	7	2
Chrzescijanska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Walesa)	1	1	2	3	2	3	2	2	3	2	3	1	2	2
Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (E. Postulka)	2	1	1	1	1	2	2	1	4	1	2	2	1	2
** Konfederacja Polski Niepodleglej - Ojczyzna (A. Slomka)	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	2	2	1
Blok dla Polski (A. Gasienica-Makowski)	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0
pozostale partie	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0

* - do pierwszego pomiaru w lutym '99 podawano nazwisko S. Michalkiewicza

** - do pierwszego pomiaru w marcu '99 pytano o Konfederacje Polski Niepodleglej - Obóz Patriotyczny

Pozostale partie i ugrupowania polityczne uzyskalyby za niskie poparcie, by znalezc sie w Sejmie:

- Po czterech wyborców na stu (4%) glosowaloby na Unie Pracy, Unie Polityki Realnej i Krajowa Partie Emerytów i Rencistów.
- 3% glosów uzyskalby Ruch Odbudowy Polski.

² Na kartach umieszczono partie w kolejnosci alfabetycznej; w nawiasach podano nazwiska liderów. Prezentowane w tabeli wyniki preferencji odnosza sie do wszystkich uprawnionych do glosowania osób, które zadeklarowaly („zdecydowanie” lub „raczej”) gotowosc wziecia udziału w wyborach i jednocześnie mialy określone preferencje. Informacje o niezdecydowanych zawiera odrębna tabela.

- Na poparcie jednego na piecdziesieciu glosujacych (2%) moglyby liczyc takie ugrupowania jak: Samoobrona, Chrzescijanska Demokracja III RP i Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów RP, a jednego na stu glosujacych (1%) - KPN – Ojczyzna.

* * *

Odsetek osób, które deklarują wzięcie udziału w głosowaniu, ale mimo to nie wiedza jaka partię poprzeć, jest obecnie istotnie (o 7 punktów proc.) wyższy niż w październiku i wcześniejszych sondażach, kształtuje się on na najwyższym poziomie w tym roku. Wraz z mniejszym zainteresowaniem udziałem w wyborach może to świadczyć o kryzysie społecznego zaufania do partii politycznych.

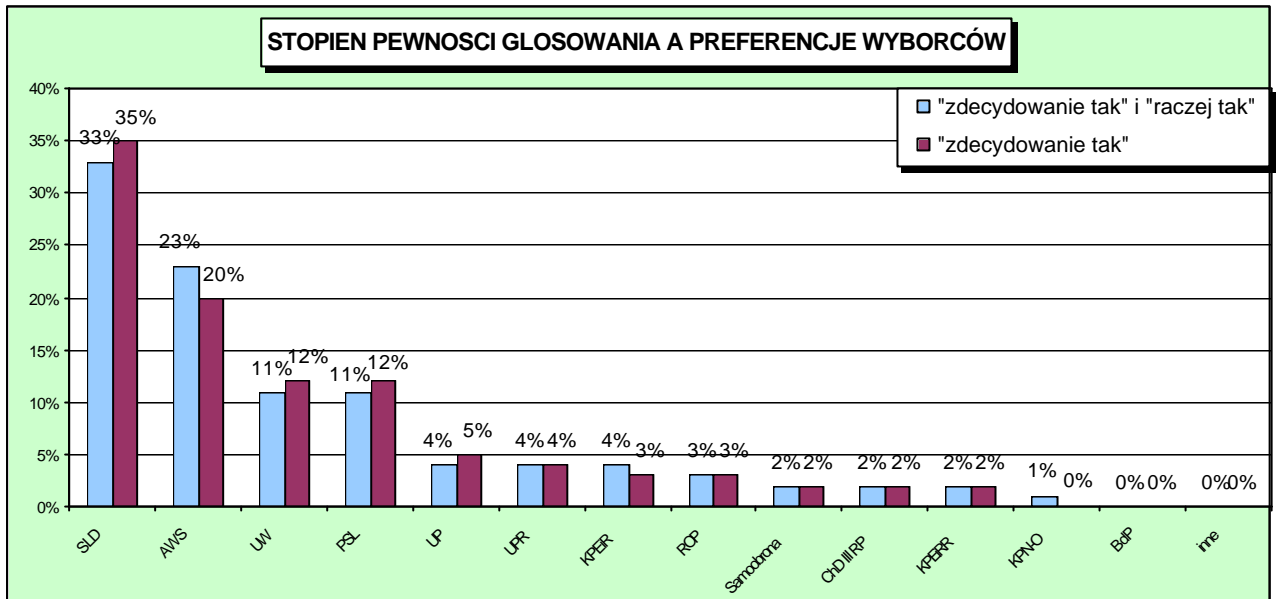
	I.'99	I- 2.'99	II.'99	II- 2.'99	III.'99	III- 2.'99	IV.'9 9	V- 1.'99	V- 2.'99	VI.'9 9	IX.'99	IX- 2.'99	X.'99	XI.'99
wahający się kogo poprzeć	14%	17%	13%	13%	13%	17%	16%	12%	14%	17%	17%	17%	14%	21%

Wybory „zdecydowanych”

Przedstawione wcześniej wyniki preferencji partyjnych dotyczą tylko tych respondentów, którzy (oprócz tego, że mieli już sprecyzowane sympatie) „zdecydowanie” lub „raczej” zadeklarowali, że gdyby odbywały się wybory do Sejmu, to wzięliby w nich udział. Jednak, jak wynika z dotychczasowych badań, faktyczna frekwencja wyborcza kształtuje się na poziomie zbliżonym do odsetka osób, które w przedwyborczych sondażach zdecydowanie zadeklarowały udział w głosowaniu. Warto więc zobaczyć jak zmieniłby się rozkład głosów gdyby uwzględnić tylko wybory tych, którzy na pewno poszliby głosować.

Biorąc pod uwagę jedynie preferencje tych badanych, którzy pewni są swego udziału w głosowaniu, stwierdzić można jeszcze większą przewagę SLD nad AWS (35% głosów w porównaniu do 20%). Ponadto, przy takim założeniu, mandaty sejmowe – poza SLD, AWS, UW i PSL – uzyskalaby jeszcze Unia Pracy (zdobywając 5%

głosów).

Gdyby w najbliższą niedzielę odbyły się wybory do Sejmu, to czy wzięłyby(ęłyby) Pan(i) w nich udział?

		ODPOWIEDZI W %					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	nie wiem	
OGÓŁEM		36	29	10	18	7	1022
PŁEĆ	mężczyzna	40	30	9	15	5	484
	kobieta	31	27	11	22	9	537
WIEK	18-24 lata	32	31	15	13	8	152
	25-34 lata	34	29	14	21	3	199
	35-44 lata	33	31	9	19	7	199
	45-54 lata	35	33	6	19	7	188
	55-64 lata	44	21	8	18	8	121
	65 lat i więcej	37	24	9	20	9	164
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	30	25	12	24	8	319
	zasadnicze zawodowe	27	36	12	18	7	276
	średnie i pomaturalne	43	26	8	17	5	321
	wyższe z niepełnym	53	28	8	5	6	106
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	33	30	12	18	7	379
	miasto do 100 tys.	38	30	9	17	6	325
	miasto 101-500 tys.	35	29	10	20	6	193
	miasto pow. 500 tys.	40	21	8	22	9	125
REGION	małopolski	31	31	13	16	9	179
	wschodni	36	31	5	21	7	104
	katowicki	36	37	8	15	4	160
	dolnośląski	44	19	11	22	4	90
	wielkopolski	34	33	13	14	7	119
	pomorski	35	27	12	19	7	155
	centralny	37	23	10	22	9	214
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	36	29	10	17	7	475
	nie pracuje zawodowo	35	28	10	19	7	547
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	46	32	10	8	4	51
	prywatni przedsiębiorcy	39	32	13	13	4	72
	rolnicy	36	31	12	18	2	61
	robotnicy	30	29	9	20	12	195
	pracownicy fizyczno-umysłowi	39	26	10	18	7	104
	gospodynie domowe	30	30	19	19	1	55
	emeryci i renciści	38	27	9	19	8	302
	uczniowie i studenci	46	25	9	15	6	59
	bezrobotni	22	36	12	25	6	110
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	47	26	13	14	1	124
	średnia	36	30	10	15	8	615
	zła	29	27	9	27	8	279
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	36	30	10	17	8	610
	wierzący i niereg. praktykujący	33	31	11	20	5	293
	wierzący lecz niepraktykujący	39	21	14	23	3	105
	niewierzący	66	13		13	8	14
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	56	23	6	11	4	170
	centrolewicowe	44	32	5	17	2	99
	centroprawicowe	44	32	10	9	4	94
	prawicowe	44	31	11	9	6	183
	trudno powiedzieć	22	29	13	27	10	474
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	14	23	19	32	12	229
	raczej się nie interesuje	35	35	10	15	6	429
	raczej się interesuje	47	28	6	14	4	316
	bardzo się interesuje	67	12	1	17	4	43

Kandydatów której partii lub ugrupowania poparli(a)by Pan(i) w takich wyborach?

1. Akcja Wyborcza "Solidarność" (M. Krzaklewski)
2. Blok dla Polski (A. Gąsienica-Makowski)
3. Chrześcijańska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Wałęsa)
4. Konfederacja Polski Niepodległej - Ojczyzna (A. Słomka)
5. Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Mamiński)
6. Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (E. Postulka)
7. Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski)
8. Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)
9. Samoobrona (A. Lepper)
10. Sojusz Lewicy Demokratycznej (L. Miller)
11. Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke)
12. Unia Pracy (M. Pol)
13. Unia Wolności (L. Balcerowicz)
14. inna

		ODPOWIEDZI W %														LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
OGÓŁEM		23	0	2	1	4	2	11	3	2	33	4	5	11	0	501
PŁEĆ	mężczyzna	22	0	1	0	2	3	15	2	1	33	5	4	12		275
	kobieta	25		2	1	6	2	7	5	3	32	2	5	10	0	226
WIEK	18-24 lata	18		5			1	11	6	1	33	3	4	16		67
	25-34 lata	24			1	2	2	14	4	3	20	6	8	17		86
	35-44 lata	17		2		2		11	4	2	37	5	9	12		99
	45-54 lata	25		1	1	1	3	11	1	2	42	3	1	10		107
	55-64 lata	19	1		1	11	2	12	5	1	36	3	4	5		68
	65 lat i więcej	37		3		9	6	9	1	1	23		2	8	1	75
KSZTAŁCENIE	podstawowe	27		3	1	10	5	12	5	3	27	0	3	2	1	129
	zasadnicze zawodowe	28		3	1	2	1	19	2	2	30	3	3	6		121
	średnie i pomaturalne	20	0	1		1	3	6	4	1	39	5	4	16		174
	wyższe z niepełnym	16				2		7	1		31	7	9	26		77
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	20		0	0	3	4	24	6	3	24	1	4	10		166
	miasto do 100 tys.	23	0	4	1	4	1	5	1	1	39	3	5	12	0	165
	miasto 101-500 tys.	32		2		4	2	5	4		36	8	3	4		106
	miasto pow. 500 tys.	16				6	4	4	2		31	5	7	24		64
REGION	małopolski	20	1	1	1	2	1	10	6	3	25	3	7	21		78
	wschodni	30				4		22	7		28	6		4		61
	katowicki	32		1	1	3	4	5			32	3	3	13	1	83
	dolnośląski	16		2			4	16			44	2	5	11		42
	wielkopolski	17		2		1	1	16		3	39	1	5	15		59
	pomorski	29		5		7	3	7	7	1	30	4	5	3		84
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	centralny	15		1	1	6	3	9	3	3	36	4	5	12		95
	pracuje zawodowo	18		1		1	2	11	3	2	36	7	5	14		243
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	nie pracuje zawodowo	28	0	2	1	6	3	11	4	2	30	0	4	9	0	258
	kierownicy, specjaliści	8				5		3			29	13	18	23		34
	prywatni przedsiębiorcy	27						10		2	34	10	2	15		42
	rolnicy	15					3	57	11	6	8					30
	robotnicy	18		3		2	4	10	3	1	38	7	3	10		82
	pracownicy fizyczno-umysłowi	20				1	2	5	5		38	5	5	19		57
	gospodynie domowe	33						4	4	4	23		18	14		20
	emeryci i renciści	28	0	2	1	9	4	10	1	1	32	0	3	7	0	151
	uczniowie i studenci	17		6			3	7	14		25			28		29
	bezrobotni	35		2	2	2		10	2	5	34		6	2		47
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	19		2		3	2	7	2		35	4	3	21		75
	średnia	27		1	0	3	2	10	4	1	32	4	5	11	0	311
	zła	15	0	4	2	5	3	18	4	5	31	3	6	5		112
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	29		2	1	6	3	14	3	1	25	2	4	9	0	291
	wierzący i niereg. praktykujący	20		1		1	2	7	5	3	35	4	7	15		149
	wierzący lecz niepraktykujący	1	1			2	3	8	1		60	12	2	10		51
	niewierzący										67			33		10
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	3		1	2	1	2	13		1	73	1	2	2		127
	centrolewicowe	4				4	4	14		1	51	2	10	10		65
	centroprawicowe	25	1			4	1	13	4		5	5	3	39		63
	prawicowe	57		3	1	2	1	7	6	2	3	7	2	10	1	118
	trudno powiedzieć	20		3		7	5	11	5	3	24	3	9	8		127
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	36		5	3	5	2	15	2	2	18		8	3		42
	raczej się nie interesuje	27	0	2		6	2	13	3	2	27	5	5	10		218
	raczej się interesuje	18		1	1	2	3	9	5	2	38	4	3	14		208
	bardzo się interesuje	12						8			54	2	9	13	2	33